

عنوان مقاله:

تجزیه فیزیکی و شیمیایی خاک، ایستگاه های پخش سیلاب، رسوب، حاصل خیزی

محل انتشار:

فصلنامه علوم آب و خاک، دوره 15، شماره 57 (سال: 1390)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

کوروش کمالی

محمدحسین مهدیان

محمود عرب خدری

امیرحسین چرخابی

نجفقلی غیائی

امیر سررشته داری

خلاصه مقاله:

پخش سیلاب نقش موثری در بهبود و حاصل خیزی خاک، تغذیه آب های زیرزمینی، احیا و تقویت پوشش گیاهی و کنترل بیابان زایی دارد. از آنجایی که سیلاب زمینه انتقال ذرات خاک را فراهم می آورد، در صورت مناسب بودن مواد معلق موجود در سیلاب، پخش آن سبب افزایش حاصل خیزی خاک می شود. در نتیجه لازم است تا میزان این تغییرات و روند آن در طول زمان بررسی و روش مناسب در راستای افزایش بهره وری این طرح ها ارائه شود. به همین منظور با نمونه برداری از نقاط مختلف عرصه پخش سیلاب و تجزیه فیزیکی و شیمیایی این نمونه ها، این روند در طول ۵ سال دوره رسوب گذاری بررسی شد. در این رابطه، نمونه برداری به روش سیستماتیک - تصادفی و با شبکه بندی نوارها از سه نوار اول سیلگیری شده مربوط به ۱۳ ایستگاه منتخب پخش سیلاب در سراسر کشور انجام و شاخص های نیتروژن کل، فسفر قابل جذب، پتاسیم قابل جذب و کربن آلی خاک اندازه گیری شد. برای مقایسه میانگین ها، به دلیل عدم تطابق داده ها با توزیع نرمال، از آزمون ناپارامتری استفاده گردید. هم چنین، به منظور دست یابی به اهداف مورد نظر و تحلیل صحیح داده های جمع آوری شده، مبادرت به گروه بندی ایستگاه ها شد. بدین منظور، با استفاده از تجزیه خوشه ای، میانگین ویژگی های فیزیکی و شیمیایی خاک، ایستگاه های منتخب در سه دسته قرار گرفت. نتایج نشان داد که تغییرات شاخص های حاصل خیزی در نوارهای پخش در سال های مختلف، دارای تغییرات نامنظم و هم چنین بین گروه های سه گانه ایستگاه ها نیز تا حدی متفاوت بوده است. به نظر می رسد این موضوع می تواند متأثر از عوامل مختلفی از جمله متفاوت بودن کمیت و کیفیت سیلاب منحرف شده، متفاوت بودن بستر عرصه های پخش سیلاب و عدم توزیع یک نواخت سیلاب روی عرصه ها باشد. اگرچه بستر اولیه عرصه های پخش سیلاب از نظر مواد آلی و حاصل خیزی خاک فقیر است، ولی در مجموع پخش سیلاب باعث بهبود شاخص های حاصل خیزی در خاک سطحی عرصه های پخش سیلاب شده است، البته برای رسیدن به شرایط اید آل نیاز به گذشت زمان بیشتری می باشد.

کلمات کلیدی:

Soil physical and chemical analysis, Floodwater Spreading station, Sediment, Fertility

تجزیه فیزیکی و شیمیایی خاک، ایستگاه های پخش سیلاب، رسوب، حاصل خیزی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1204315>

